

regionaal welzijnsoverleg **Waasland**

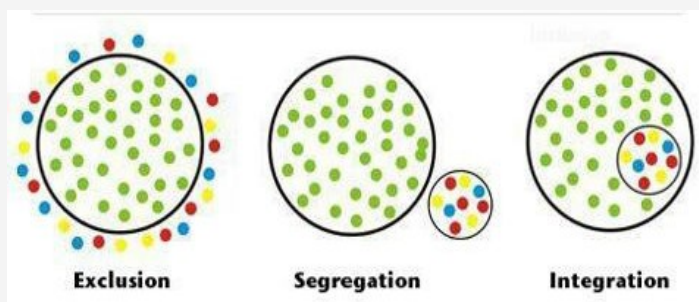
Het M-decreet samen realiseren

Info- en ontmoetingslunch

Maandag 18 april 2016

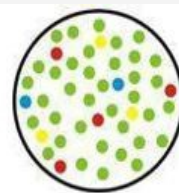
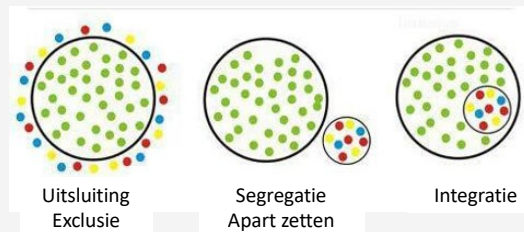

M-decreet: Visie inclusie

2

Visie inclusie (2)

3

Inclusie wordt een basisrecht

- **Mensenrechten**
  - Uitsluiting is een onrecht !
  - Iedereen = gelijkwaardig
  - Iedereen hoort ererbij
- **Recht om**
  - Samen te spelen, samen te leren/leven, samen op te groeien
- **Recht op eigenheid**
  - Personen moeten zich niet méér aanpassen dan een ander
  - Iedereen = anders
- **Omgeving speelt in op anders zijn (past zich aan)**
- **Inclusie als maatschappijvisie!**

4

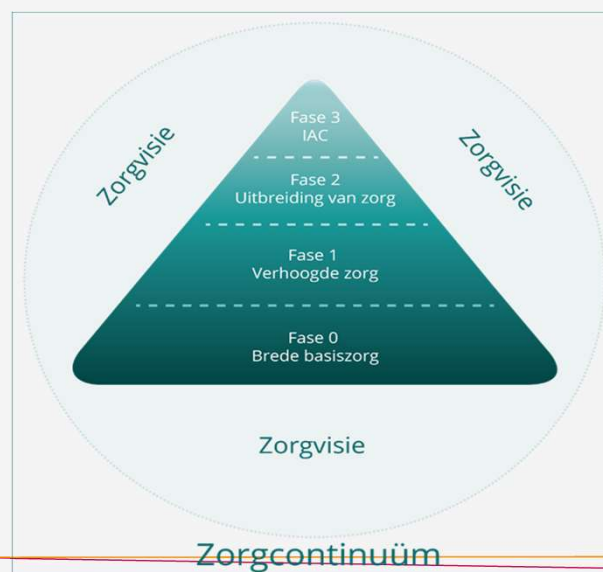
Inclusie en het M-decreet

Denken in termen van 'aanpassingen' versus 'stoornissen en diagnose(s)'

- Inclusie vertrekt
  - Niet vanuit stoornissen of de norm of het gemiddelde
  - Wel vanuit hoe we **omgaan met verschillen**
  - Vanuit het recht op participatie en leren
- Vertrekken van een gedifferentieerde klaspraktijk
  - Instructie, werkvormen, evaluatie
  - Focus op **verschillen in leren ipv op prestatie**
  - Meer **proces**, minder product
- Is een appél aan het onderwijs als systeem
- Op weg naar (meer) inclusief onderwijs: recht op gewoon onderwijs!
- Mindshift in denken over specifieke onderwijsbehoeften

5

M-decreet en het zorgcontinuüm

6

Plaats CLB in zorgcontinuüm

- **Uitbreiding van zorg:**

- Verderzetten van maatregelen uit verhoogde zorg
- CLB start HGD op en heeft de regie
- Analyse van
  - onderwijs- en opvoedingsbehoeften II en
  - ondersteuningsbehoeften van lkr en ouders
- Afstemmen op de zorgvraag van de II
- Gaat over bijkomende inzet van middelen, hulp, expertise...
- Bijv. GON

7

Plaats CLB in zorgcontinuüm

- **Overstap naar een school op maat:**

- Overstap naar andere gewone school of BuO
- Op basis van analyse van onderwijsbehoeften door CLB
- Aanpassingen zijn disproportioneel of onvoldoende voor GC
- Verder in gewoon: overleg met de nieuwe school en zijn CLB.
- De verslaggeving geeft duidelijk aan waarom de inzet van expertise vanuit het betreffende type noodzakelijk is.

8

(Gemotiveerd) verslag

CLB is nog de **enige instantie** die (gemotiveerde) verslagen uitschrijft

FORMAT: sjabloon ontwikkeld door de CLB-sector!

- ICF is het kader om het functioneren van de leerling te beschrijven, met nadruk op de activiteiten en de participatie
- Een goed **handelingsgericht voortraject** op school.
- Het formuleren van **doelen, onderwijsbehoeften** van de leerling, en **ondersteuningsbehoeften** van de leerkracht en de ouders en de nodige maatregelen .
- Scholen leveren een 'synthese' aan van de reeds genomen **maatregelen**.

9

(Gemotiveerd) verslag (2)

- Enkel informatie nodig die relevant is voor deze leerling en **actueel** is.
- **Transparant** samenwerken met ouders, leerling en leerkrachten om het sjabloon in te vullen.
- Verslag op BuO school **voor 1 september**. Gemotiveerd verslag **voor 30 september**.
- **Attestwijzigingen** kunnen niet meer tijdens het schooljaar.

10

Rol van het CLB in het kader van verslaggeving binnen het M-decreet

Twee soorten verslaggeving:

- **Gemotiveerd verslag:** GON (gemeenschappelijk curriculum/GC)
- **Verslag** : opent recht op BuO en laat toe onderwijs te volgen in gewoon onderwijs op basis van een individueel aangepast curriculum (IAC). Als de school dit toestaat, dan recht op GON.

⇒ 2 soorten GON

- **Samenwerking** met leerling en ouders is cruciaal
- Zorg voor de leerling is een **gezamenlijke verantwoordelijkheid**

11

Bepalen doelgroep (type)

- **Type basisaanbod:** onderwijsbehoeften zijn dermate én voor wie aantoonbaar blijkt dat de aanpassingen ofwel disproportioneel ofwel onvoldoende zijn voor GC
- **Type 2:** verstandelijke beperking
- **Type 3:** emotionele of gedragsstoornis (excl. type 2)
- **Type 4:** motorische beperking
- **Type 5:** verblijf in ziekenhuis, residentiële setting of preventorium
- **Type 6:** visuele beperking
- **Type 7:** auditieve beperking
spraak- en taalstoornis (excl. type 2)
- **Type 9:** autismespectrumstoornis (excl. type 2) = nieuw type

12

Types

Type 3

1. een aandachtstekortstoornis met hyperactiviteit
2. een oppositioneel opstandige gedragsstoornis
3. de gedragsstoornis in enge zin, 'conduct disorder'
4. een angststoornis
5. een stemmingsstoornis
6. een hechtingsstoornis

13

Types

Type 7

Auditieve beperking en

Spraak en taalstoornis:

1. Voor leerlingen jonger dan 6 jaar:
  - a) kinderafasie met een terugval in de taalontwikkeling of;
  - b) een vermoeden van ontwikkelingsdysfasie, gebaseerd op de vaststelling van een zeer moeizame spraak en taalontwikkeling en met een duidelijke impact op schoolse activiteiten;
2. Voor leerlingen vanaf 6 jaar: diagnose ontwikkelingsdysfasie of kinderafasie;

14

Diagnostiek

Richtlijnen diagnostiek:

- Altijd: onderwijsbehoeften en niet diagnose
- Type 3 en Type 9: *psychiatrisch onderzoek + MDT*
- Type 4: specifieke medische diagnostiek: kan ook door CLB-arts
- Type 7: spraak-taal: diagnose door *erkend multidisciplinair team* ook door CAR en COS

15

Diagnostiek

Type 2:

Afweging obv onderwijsbehoeften:

“nood aan een verslag”: ION of BuO

- Criterium 1: $IQ \leq 60$ binnen het betrouwbaarheidsinterval .95
- Criterium 2: sociaal aanpassingsgedrag (schalen adaptief gedrag): 3 Std beneden het gemiddeld

16 juni 2014

Praktische afspraken

Type basisaanbod

- Niet beschouwen van type basisaanbod als een alternatief voor die leerlingen die niet (op tijd) aan een 'diagnose' geraken die hen toegang geeft tot andere types.
- Leerling die nood heeft aan aanpak type 3, 4, 6, 7 of 9: verder inzetten op het traject om de externe diagnostiek te bekomen zelfs als dat betekent dat de leerling een jaar of twee jaar langer in het gewoon onderwijs moet blijven.

17

Vereisten externe diagnostiek

Type 3

- Multidisciplinair onderzoek met inbegrip van een psychiatrisch onderzoek
- Voor leerlingen die reeds een diagnose hebben:
  - Twijfel omtrent diagnose of vermoeden van bijkomende problematiek: doorverwijzen voor multidisciplinair onderzoek
  - Geen twijfel omtrent diagnose: een vroegere 'monodisciplinair' gestelde diagnose wordt aanvaard en aandacht wordt gegeven aan de 'bijkomende' toelatingsvoorwaarden die M oplegt voor een gemotiveerd verslag of verslag

18

Vereisten externe diagnostiek

Type 4

- Specifieke medische diagnostiek vereist. Betrokkenheid van enkel een kinesist is onvoldoende
- DCD behoort tot de restcategorie type 4 (als voldaan aan bijkomende toelatingsvoorwaarden voor (gemotiveerd) verslag)
- Matig/ernstig/meervoudig
- Meervoudig: geen begeleidingseenheden

19

Vereisten externe diagnostiek

Type 6

- Geen wijziging ten aanzien van vroegere regelgeving
- Betrokkenheid oogarts blijft noodzakelijk
- Matig/ernstig/meervoudig

Type 7 - auditief

- Geen wijziging ten aanzien van vroegere regelgeving
- Betrokkenheid NKO-arts blijft noodzakelijk
- Matig/ernstig/meervoudig

20

Vereisten externe diagnostiek

Type 7 – taal en spraak

- Ontwikkelingsdysfasie en kinderafasie
- Strenge vereisten inzake diagnostiek:
- Bij vermoeden van ontwikkelingsdysfasie: leerling gedurende twee schooljaren goed opvolgen, ten laatste op het einde van die twee schooljaren de diagnose al dan niet laten bevestigen
- **Nieuw:** Wat de vereiste betreft dat ook een audioloog 'moet' betrokken zijn, werd naar aanleiding van heel wat problemen op het veld op 23.04.2015 in overleg met de overheid bepaald dat het essentieel is dat een gehoorstoornis wordt uitgesloten. Als er een kwaliteitsvol audiogram aanwezig is, vanuit het consult bij de NKO-arts volstaat dit.

21

Vereisten externe diagnostiek

Type 9

- Multidisciplinair onderzoek met inbegrip van een psychiatrisch onderzoek
- Voor leerlingen die reeds een diagnose hebben:
  - Twijfel omtrent diagnose of vermoeden van bijkomende problematiek: doorverwijzen voor multidisciplinair onderzoek
  - Geen twijfel omtrent diagnose: een vroegere 'monodisciplinair' gestelde diagnose wordt aanvaard en aandacht wordt gegeven aan de 'bijkomende' toelatingsvoorwaarden die M oplegt voor een gemotiveerd verslag of verslag

22

Afstemming CLB en hulpverlening

- Uitdaging: delen we de inclusiegedachte?
- Sterkte: we spreken dezelfde (ICF-)taal
- Zijn onze regelgevingen op elkaar afgestemd??

- Concreet:
  - hulpverlening als ondersteuner van inclusief traject
  - Verdere afstemming in zorgaanbod (samen, na elkaar)
  - ICF als kader voor afstemming onderwijsbehoeften
  - Overleg zal in belang toenemen

23

Stand van zaken in onze scholen

- Nieuw in onze regio: type 9
  - Het Kompas
  - Mozaïek
  - BuSO Baken: OV4: A-stroom
  - VTS 3: type 9: OV4: A- en B-stroom
- 'Oude' type 1 en 8 omgevormd naar type basisaanbod:
  - Het Kompas
  - Mozaïek
  - Jonatan
  - VTS3
- Andere types zijn gebleven
  - Het Kompas: type 2, 4
  - BuSO Baken: type 2, 4 OV1 en OV2

24